

Ignacio Arellano, *El arte de hacer comedias. Estudios sobre teatro del Siglo de Oro*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2011, 331 p.

În *Arta de a scrie comedii. Studii asupra teatrului Secolului de Aur*, Ignacio Arellano, hispanist consacrat de talie mondială, reia o serie din lucrările sale publicate cu ocazia diverselor congrese la care acesta a participat de-a lungul timpului, pe care le revizuieste și reunește într-un volum compact, cu caracter unitar. Din punctul de vedere al cititorului, faptul este îmbucurător, întrucât este mult mai complicat să „vânez” fiecare articol în parte al unei personalități ca Ignacio Arellano, cu o capacitate productivă impresionată. Dificultatea crește cu atât mai mult când respectivele articole trebuie recuperate din actele congreselor, de obicei destul de greu de procurat. Prin urmare, ne exprimăm satisfacția pentru publicarea acestui volum în care sunt atacate problematici incitante ale teatrului Secolului de Aur.

Prima parte a cărții, denumită *Un gen marginal: comedia burlescă* debutează cu o serie de studii dedicate acestui tip de piesă de teatru, foarte puțin explorat, reprezentat de obicei în timpul perioadelor de carnaval și care obișnuia să parodieze subiecte și personaje din piese de teatru celebre, ceea ce le transforma în niște „remake-uri” moderne. Studii precum „Carnavalul pe scenă. Comedie și mâncare: banchetul grotesc” (reprezentarea scenică a actului de a mânca era considerată extrem de nepoliticoasă la vremea respectivă), „Punerea în scenă a piesei burlești” (axată pe elementele paralingvistice, gesturile, spațiul scenic și scenografia, garderobă, machiaj și coafuri, accesorii, muzică, efecte sonore, și iluminat) îmbogățesc semnificativ panorama acestui tip fascinant de piesă de teatru.

Cea de-a doua parte, „Teme, tehnici și personaje față în față cu problematici generice” abordează „Cazurile de onoare în prima etapă a teatrului lui Lope” (trăsături, caracteristici, tipologii), „Aspecte ale violenței în teatrul lui Calderón” (războiul omniprezent, onoarea și violența, limbajul violent: cuvântul și scena), „Forța geniului în comedii de capă și spadă ale lui Tirso”, „Generalizarea factorului comic în comedia de capă și spadă”, „Tragicul și comicalul împreună: despre amestec și mixturi în teatrul Secolului de Aur”, „Teorie și practică în genurile dramatice a le lui Bances Candamo” (clasificarea generală a operelor lui Bances, *loas, autos, entrmeses* și *mojigangas*, comedii istorice, comedii „de fabrică”, fabule).

Ultima parte a cărții, „Probleme de canon și receptare”, Ignacio Arrelano se lansează într-un interesant periplu vizând „Canonul dramatic și interpretarea piesei comice în Secolul de Aur” (canon și genuri. piesa comică, formarea și varietățile canonului, piesa comică și situația sa canonică, probleme de teoretizare, ierarhizare, taxonomie și exegeză) și „Probleme și prejudecăți în receptarea teatrului clasic spaniol”, un studiu în care accentul cade asupra dezbaterii principalelor afirmații generale despre piesa de teatru spaniol clasic: așa zisa unicitate a comediei, omogenitatea, tragedia „inexistentă” și care în fapt există, dezumanizarea și mecanismele piesei de teatru, acuzațiile de improvizație și